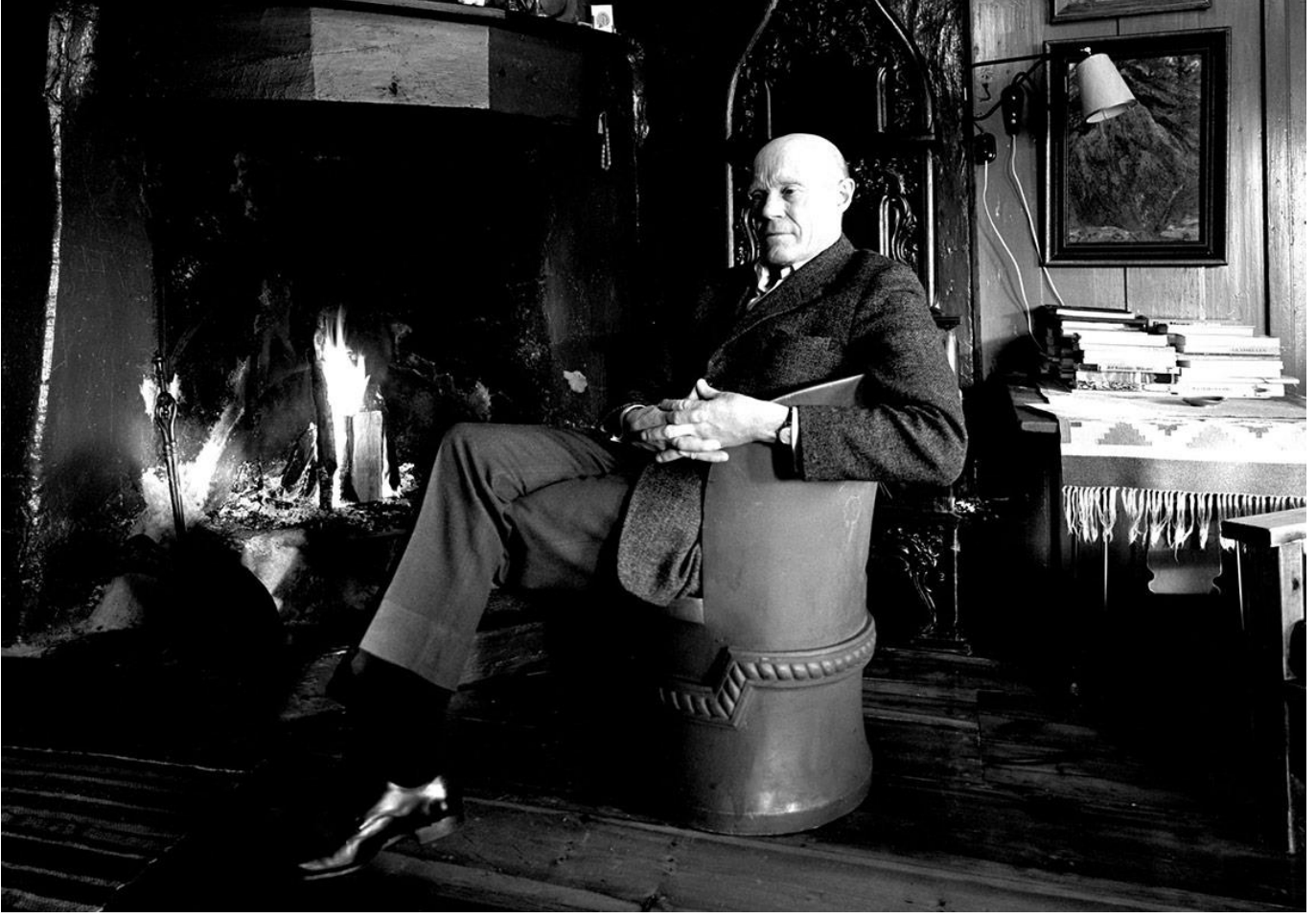

“Buz Sarayının Yıkılışına Kimse Tanık Olamaz”

Tarjei Versaas'ın soğuşu iliklere işleyen bir iklimin egemenliğinde geçen, iki kız çocuğunun sessiz bir anlaşmaya dayalı sıkı dostluğunun hikâyesini anlatan romanı *Buz Sarayı* üzerine bir yazı.

Norveçli yazar Tarjei Versaas'a 1963'te Kuzey'in Nobel Edebiyat Ödülü sayılan İskandinav Edebiyat Ödülü'nü; yaptığı çeviriyle şair Melih Cevdet Anday'a 1973 TDK Çeviri Ödülü'nü kazandıran *Buz Sarayı*'nın yeni baskısı yıllar sonra, geçtiğimiz aylarda Timaş Yayınları tarafından yapıldı. Versaas, okuruna dondurucu bir coğrafyada, Siss ve Unn adlı iki kız çocuğunun sessiz ama sınımsız ağırla kurdukları dostluğun hikâyesini anlatıyor.

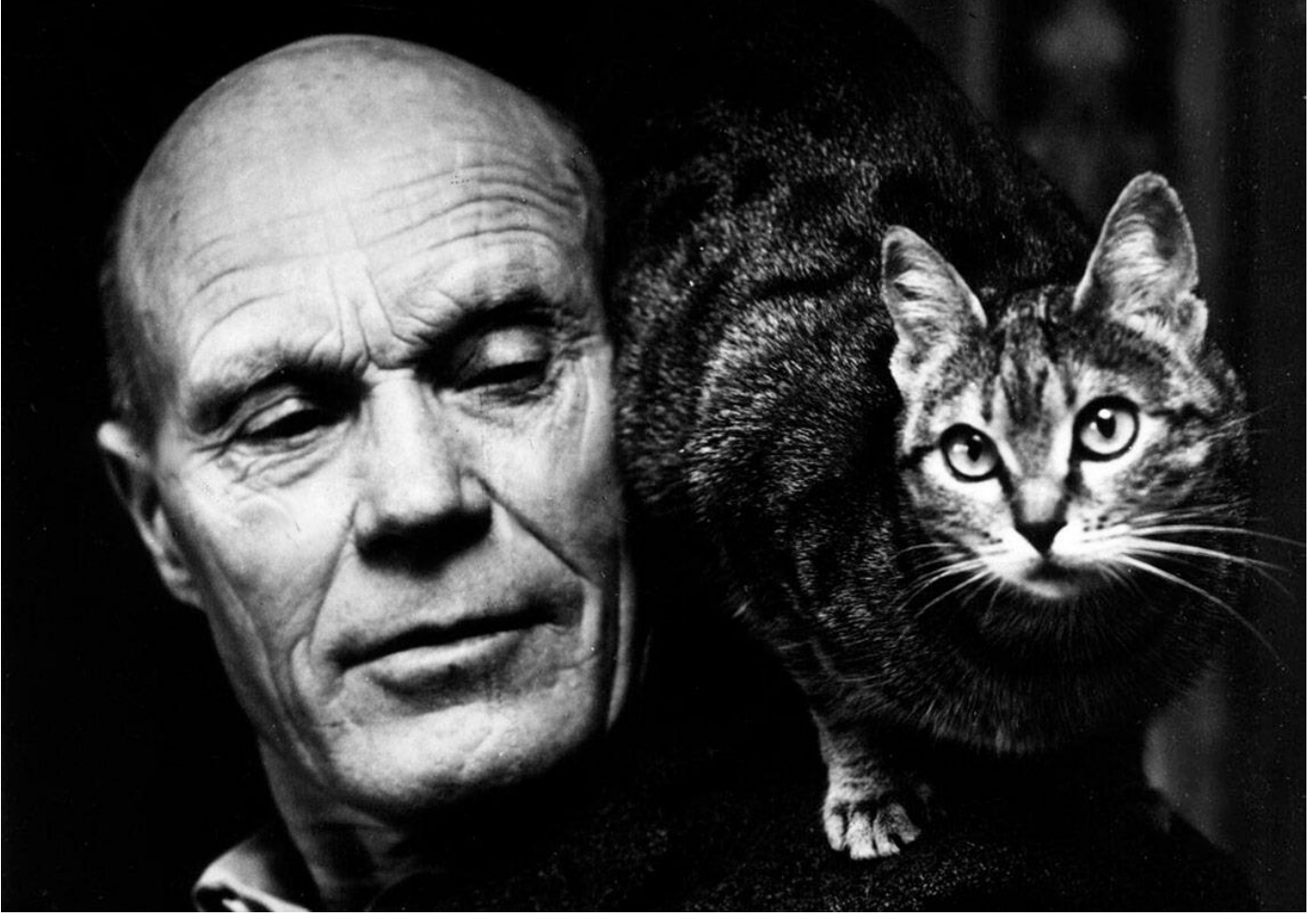

LOVE IT

PAYLAŞ

Buz Sarayı, henüz kar yağışlarının başlamadığı, güzün son günlerinde ve gölün soğuktan buz tuttuğu bir akşam üzeri Siss'in, yeni arkadaşı Unn'un evine ilk kez gidişiyle başlıyor. Karanlığın bastırıldığı, buzun donarken çıkardığı gürültüyle inleyen bir ormanın içinde Siss'in -her ne kadar korkmadığını telkin etse de- yüreği ağzında yolculuğuyla başlayan bu roman nasıl devam edeceğini de işaret ediyor bir nevi. Siss, ailesi tarafından sonsuz bir güven ve özgürlükle yetiştirilmiş, okulda sınıfın lideri konumunda, yani bulunduğu yerde önder bir çocuk. Unn ise hem köye hem de okula yeni gelen sessiz ve sırlarla dolu, yabancılık çeken bir kız çocuğu. Unn, köye annesinin vefatından sonra teyzesinin yanında yaşamak için geliyor ve bu geliş haberinden itibaren Siss'in hep heyecan duyduğu biri oluyor.

Okulda kimseyle arkadaş olmayan ama herkesin ilgisini çeken, hakkında kimsenin bir şey bilmediği Unn, tüm ısrarlarından sonra Siss ile arkadaş olmak için onu evine davet ediyor. Bu ilk buluşmaları, aralarında gizli bir anlaşmanın ve sıkı bir dostluğun başlangıcı oluyor. Aralarındaki sessiz çekim daha ilk sayfalardan hissediliyor. İkili o akşam evde hiç kimsenin bilmediği ve asla bilemeyeceği bir sırrı paylaşıyorlar. Ertesi gün, kar yağışının başladığı o gün Unn, Siss ile karşılaşmaktan kaçınıyor ve okula gitmek yerine buzu görmeye gidiyor. O gün Unn'un evden son çıkışı oluyor, bir daha geri dönmüyor.

LOVE IT

PAYLAŞ

Siss, henüz yeterince tanımadığı ama bir o kadar da yakını olan arkadaşı Unn'un kaybı üzerine büyük değişimler yaşıyor. Tüm çabalara rağmen bulunamayan Unn'un geri döneceğinin ümidini hiç kaybetmiyor, bu ümidi yitirenlere de kızıyor. Bu olaydan sonra eski dışa dönük Siss gidiyor, yerine sessiz ve üzgün Siss geliyor. Unn nasıl buzda kaybolduysa Siss de gerçek hayatta bir kayboluş yaşıyor. Aralarındaki sırrı asla söylemiyor, bir gün geri döneceğine inandığı arkadaşına olan sadakatini kaybetmiyor. Yerine kimseyi koymuyor. Siss ve Unn birbirlerine zıt iki karakter olarak görünseler de cesaretli oluşları, aralarındaki gizemli çekim, birbirlerine olan benzerlikleri bağları güçlü bir dostluk inşa ediyor.

Biriyle sıkı bir dostluk kurmak, karşılıklı sadakat birçok fedakarlığı beraberinde getirir. Bazen tüm dünyayla karşı karşıya gelmek, bazen yapayalnız kalmak ama bunlardan asla pişmanlık duymamak gerekir. Bir olunan dostu yitirmek ve dostun yasını tutmayı bilmek gerekir. Bu romanda da Siss, Unn'un yitişinden sonra tüm bunları sırtına yüklenen dost oluyor. Söylememesi gereken sırrı ne pahasına olursa olsun söylemiyor, ailesini bile karşısına alıyor. Bekliyor, bekliyor asla vazgeçmiyor. Çocukça tutulan yası sonuna kadar içinde yaşıyor. El uzatanların elini temkinli tutuyor. Unn'un içinde kaybolduğu buzun sessizliğini ve ıssızlığını o da içinde yaşıyor.